สมัย อนุวรรตเกษม

นำ กปน. ช่วยภูมิภาค ตั้งเป้าสู่ 'ประปาอาเซียน'

นับเป็น **"ลูกหม้อ"** คนแรกของการประปานครหลวง (กปน.) ซึ่งใช้ความรู้ปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตร์ จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เมื่อปี 2521 เป็นใบเบิกทางเข้ามาเป็นพนักงานในรัฐวิสาหกิจแห่งนี้ จากนั้น **สมัย อนุวรรตเกษม** สั่งสมประสบการณ์ในหน้าที่การงานต่างๆ กว่า 30 ปี จนได้เต้าสู่ตำแหน่งรักษาการผู้ว่าการ กปน. ก่อนจะขยับขึ้นมารับตำแหน่งใหญ่ในฐานะประธานกรรมการบริหาร หรือ **"ประธานบอร์ด กปน."** เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2556 ที่ผ่านมา

"สมัย" เปิดวิสัยทัศน์ในการนำ กปน.ก้าวไปกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ว่า กปน.ต้องการเป็นเบอร์ 1 ในอาเซียน เพราะ กปน. มีความเด่นในเรื่องของแบรนด์, กิจการประปาของเราเป็นหนึ่งไม่เป็นรองใคร ตั้งแต่ระบบน้ำดิบ ระบบผลิต ระบบสูบ-ส่งจ่าย เรามีความรู้เยอะมาก องค์ประกอบมีเป็นร้อยๆ รายการ พวกนี้เอาไปขายกิจการได้ ยิ่งตอนนี้จะเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ "เออีซี" ในปี 2558

แต่เมื่อต้นปีที่ผ่านมามีการประชุมระดับผู้นำด้านน้ำ 48 ประเทศแห่งภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิค ครั้งที่ 2 ที่ จ.เชียงใหม่ ได้มีการลงปฏิญญาเชียงใหม่ร่วมกัน 13 ข้อ ทั้งนี้ ในที่ประชุมเราพบว่ากิจการเกี่ยวกับการประปาระดับประเทศของไทยค่อนข้างไม่ค่อยดี ทั้งที่ กปน.เราให้บริการครอบคลุมทุกพื้นที่หมดเลย (99%) แต่การเข้าถึงน้ำของประชาชนในระดับประเทศยังอยู่ที่ 18% ยิ่งในอาเซียนอยู่ที่ 8% เท่านั้น

"ฉะนั้น มองดูแล้วตามวิสัยทัศน์ของผม กิจการประปาต้องขยายได้อีกมาก ภูมิภาคนี้เราย่อมขยายออกไปได้ เพราะเรามีวิสัยทัศน์ที่จะเป็นผู้นำในอาเซียน กปน.ก็ต้องขยายกิจการออกไป จะไม่อยู่นิ่งๆ ในนครหลวงหรอกเพราะเต็มแล้ว ดังนั้น จะขยายกิจการของ กปน.จากรอบต่อ 3 จังหวัด กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ และนนทบุรี ให้ครอบคลุมพื้นที่บริการทั่วประเทศไทย"

ประธานบอร์ด กปน.บอกด้วยว่า เราเตรียมใช้เนื้อที่ 150 ไร่ ของสถานีสูบน้ำดิบบางเลน อ.บางเลน จ.นครปฐม สร้างอะคาเดมีหรือสถาบันประปา มีการเทรนนิ่ง การฝึกอบรม เรียนรู้ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ มีเทสต์ดิ้งต่างๆ ให้ทดสอบ เราจะรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ มายาอยู่ที่นั่นและฝึกอบรม เพราะกิจการประปาคนที่มีความรู้จริงๆ และถูกต้องยังมีน้อย

"เรามีโน้วฮาว มีวิศวกร และนักวิทยาศาสตร์เป็นเทรนนิ่ง นั่นคือส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ที่จะทำ ตอนนี้เป็นโครงการอยู่ เรากำลังจ้างมาออกแบบสำรวจ เราจะทำให้เป็นศูนย์กิจการประปาในอาเซียนเลย ปีงบประมาณ 2557 เริ่มออกแบบ ปี 2558 เริ่มก่อสร้าง คาดจะใช้ได้เต็มรูปแบบในปี 2559"

"สมัย" แจกแจงด้วยว่า สำหรับการขยายกิจการออกไปจากรอยต่อ 3 จังหวัดเดิมนั้น ส่วนที่ขยายออกไปตามจังหวัดต่างๆ นั่นคือพื้นที่รับผิดชอบเป็นของการประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) เราก็ต้องไปคุยกับ กปภ. เพราะกปภ.ยังจ่ายน้ำให้ประชาชนได้น้อยเพียง 18% อย่างที่บอก ของเราได้เยอะ เราก็จะขายน้ำให้ กปภ.นำไปขายต่ออีกทอดหนึ่ง ซึ่งนโยบายนี้กระทรวงมหาดไทยก็เห็นชอบด้วย

"ตอนนี้คุยกันอยู่ และเริ่มทำไปแล้วบางแห่ง เพราะมีประชาชนไปร้องเรียนกระทรวงมหาดไทยว่าไม่มีน้ำใช้ จึงต้องมีการขยายพื้นที่บริการออกไปในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) คือเทศบาล อบจ. และ อบต.ต่างๆ โดยเรานำความรู้ไปปรับปรุงกิจการของเขา เช่น ที่เทศบาลหัวหิน เราไปดูและช่วยมา 2-3 ปีแล้ว นี่เฉพาะในประเทศ ส่วนในต่างประเทศเมื่อเราต้องการเป็นเบอร์ 1 ในอาเซียน เราก็จะรุกกิจการประปาของเราไป เป้าหลักขณะนี้อยู่ในอาเซียนก่อน คือพม่าและลาว โดยเฉพาะที่ลาวเราทำไปโครงการหนึ่งแล้วที่หลวงพระบาง เป็นโครงการมาสเตอร์แพลนแล้วเราจะไปแปาล ไปหมดเหละ คือเรามีของดีพูดง่ายๆ ไปที่ไหนเขาก็ต้อนรับ"

ส่วนการส่งเจ้าหน้าที่ไปดูงานที่ประเทศเกาหลีเมื่อเร็วๆ นี้ "สมัย" บอกว่า เราไปดูแพตเทิร์นการทำงานของ **"เค-วอเตอร์ (Korea Water Resources)"** ซึ่งเค-วอเตอร์ก็เกิดมาพร้อมๆ กับ กปน. แต่เขาเก่งมาก ตอนนี้ส่งออกนอกประเทศหมดแล้ว เราไปดูวิธีการทำงานของเขา แล้วนำมาประยุกต์ใช้ จะไปเอาตามทั้งหมดไม่ได้ เพราะภูมิประเทศไม่เหมือนกัน

"เค-วอเตอร์พยายามรุกเข้ามาภูมิภาคนี้ เราไปดูแบบคุณะไรของเขาได้ แต่เราจะไม่ลอกเลียนแบบมาทั้งหมด เพราะเราจะเป็นผู้นำอาเซียน ไม่ใช่เหตุหลี อีกทั้งเขาก็ได้ไปดูงานญี่ปุ่น ไอซาก้า สิงคโปร์ และนิวยอร์ก เพราะเชื่อในวิธีการทำงานของเขา ค่อนข้างจะก้าวหน้า รุกเร็วมาก แต่ด้านเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ และวิศวกรของเราไม่ได้ด้อยกว่าเลย ฉะนั้นเราเป็นเบอร์ 1 ในอาเซียนได้แน่"

ส่วนเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร (Corporate Social Responsibility) หรือ CSR **"สมัย"** ระบุว่า ในฐานะที่ กปน.ใช้น้ำดิบมากที่สุดในประเทศ คือใช้น้ำดิบเป็นวัตถุดิบในการผลิตน้ำประปา 5 ล้านลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) ต่อวัน เราจึงเข้าไปดูชุมชนต้นน้ำที่ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ ไปทำฝายไปปลูกป่า เพื่อรักษาต้นน้ำไว้ ส่วนชุมชนตามแนวคลองประปา ทั้งด้านตะวันออก-ตะวันตก เราก็เข้าไปดู เช่น น้ำท่วมใหญ่เราก็มีหน่วย CSR เข้าไปดูแลสำหรับงบประมาณในการทำ CSR นี้ เราจะเพิ่มไปเรื่อยๆ ปีละ 30-40 ล้านบาทติด ว่าการทำ CSR ไม่สูญเปล่า ยังสะท้อนกลับมาในองค์กรสร้างชื่อเสียงด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

"อีกทั้งยังมีโครงการสอนน้องให้รักษ์น้ำ โดยไปตามโรงเรียนต่างๆ ปีหนึ่ง 10 กว่าโรงเรียน ให้งบประมาณโรงเรียนละ 10,000 บาท ประกวดว่าวิธีการประหยัดกดน้ำทำกันอย่างไร นอกจากนี้ เรายังรณรงค์ให้ประชาชนใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า ประหยัดการใช้น้ำ ถามว่าประหยัดแล้วเอาไปใช้อะไร ก็เอาน้ำจากคนที่ใช้ฟุ่มเฟือยไปให้ผู้ไม่มีน้ำได้ใช้ ตามที่บอกจะขยายกิจการออกไปริมชายขอบรอบ กทม. นนทบุรี สมุทรปราการ ที่เขายังไม่มีน้ำใช้"

ถามถึงของขวัญปีใหม่ที่จะให้กับประชาชนในปี 2557 **"สมัย"** บอกว่า กปน.จะพัฒนาความมั่นคงของเสถียรภาพในระบบประปา ด้วยปริมาณที่ประชาชนพึงพอใจตลอดเวลา เราผลิตได้ไม่มีวันหยุด รวมทั้งเรากำลังปรับปรุงคุณภาพน้ำให้ดีขึ้น โดยใช้โอโซนมาแทนคลอรีน ตอนนี้มีเกาหลี-ญี่ปุ่น-สิงคโปร์ 3 ประเทศเท่านั้นที่ใช้โอโซนแทนคลอรีน นอกจากนี้ เราจะใช้ถ่านผงกัมมันต์ (Activated Carbon) และกะลามะพร้าวมาเผามากองอีกที ทำแบบนี้แล้วน้ำจะสะอาดใสไร้กลิ่น บริสุทธิ์ใสแจ๋วเหมือนน้ำในขวดเลย

"ส่วนสนนราคายังไม่มีการปรับ กปน.จะแบกรับอยู่ที่ราคาเฉลี่ยคิวละ 12 บาท ด้วยคุณภาพแบบนี้ ผมว่าถูกที่สุดในโลก เราไปดูมาหมดแล้ว ทั้งโอซาก้า โตเกียว นิวยอร์ก สิงคโปร์ เกาหลี ทุกที่ แพงกว่าเราหมดเลย"

ประธานบอร์ด กปน.ระบุด้วยว่า ของขวัญปีใหม่อีก 2 อย่าง คือเราจะขยายเวลาการลดค่าธรรมเนียมการติดตั้งน้ำประปาใหม่ให้ 10% ออกไปอีก 6 เดือน สุดท้ายเราจะรักษาแรงดันน้ำให้ถึงบ้านผู้ใช้น้ำได้ในระดับ 8 เมตร จากเดิมแรงดันอยู่ที่ 6 เมตรกว่าๆ

"แรงดัน 8 เมตรนี่ ที่บ้านผมไม่ต้องใช้ปั๊มแล้ว น้ำชั้นชั้นสองได้สบาย ประหยัดค่าปั๊มได้เดือนละ 100-200 บาท ทั้งนี้ เรามีเป้าหมายจะขยับแรงดันให้เพิ่มขึ้นไปเรื่อยๆ" สมัยทิ้งท้าย

วันชัย เพ็ชรเสนา

วันชัย เพ็ชรเสนา. สมัย อนุวรรตเกษม นำ กปน. ช่วยภูมิภาค ตั้งเป้าสู่ ประปาอาเซียน. *มติชน.* 23 ธันวาคม 2556, หน้า 8.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้